

Pandémia ochorenia COVID-19 – Aktuality v oblasti daní

Aktualizácia k 1. novembru 2020

Dňa 4. apríla 2020 bol v Zbierke zákonov Slovenskej republiky publikovaný zákon č. 67/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 ("**Zákon**"). Zákon nadobudol účinnosť dňom jeho vyhlásenia, teda 4. apríla 2020, a zaviedol aj niekoľko zmien vo vzťahu právam a povinnostiam vyplývajúcim z daňovoprávných a účtovných predpisov. Odo dňa nadobudnutia účinnosti bol Zákon predmetom viacerých novelizácií.

Podľa našich informácií ide o prvý predpis z viacerých, pričom jeho predmetom je riešenie tých najakútnejších procesných súvislostí.

Súhrn najvýznamnejších zmien pripájame nižšie:

A. Časový rozsah opatrení (obdobie pandémie)

Obdobie pandémie trvá od 12. marca 2020 až do konca kalendárneho mesiaca, v ktorom vláda Slovenskej republiky odvolá mimoriadnu situáciu vyhlásenú v spojení s ochorením COVID-19 ("**Obdobie pandémie**").

Opatrenia podľa Zákona sa uplatňujú od 12. marca 2020 až do uplynutia najneskoršej lehoty podľa Zákona, pričom vláda je oprávnená uplatnenie týchto opatrení predĺžiť nariadením. Zákon však zároveň vo viacerých špecifických prípadoch výslovne uvádza, kedy sa Obdobie pandémie považuje za skončené.

S ohľadom na vyššie uvedené a pre prehľadnosť tak pri jednotlivých opatreniach uvádzame konkrétny dátum skončenia Obdobia pandémie tam, kde je to relevantné. Kde nie je takýto údaj uvedený platí, že sa uplatní všeobecné pravidlo trvania Obdobia pandémie (a teda Obdobie pandémie stále trvá).

B. Všeobecné procesné zmeny

- **Podania** (Obdobie pandémie pre túto úpravu skončilo zo zákona dňa 30. septembra 2020) – Počas Obdobia pandémie je možné uskutočňovať podania elektronickými prostriedkami bez použitia zaručeného elektronického podpisu (t.j. aj obyčajným emailom) bez nutnosti tieto následne doručovať v listinnej podobe. Uvedené neplatí pre tzv. povinne formulárové podania (daňové priznania, kontrolné výkazy) ani na osoby, ktoré majú zákonom stanovenú povinnosť komunikovať so správcom dane elektronicky.
- **Zmeškanie lehoty** (Obdobie pandémie pre túto úpravu skončilo zo zákona dňa 30. septembra 2020) – Zmeškanie lehoty, ktorá uplynula počas Obdobia pandémie, sa odpustí, ak daňový subjekt zmeškaný úkon vykoná najneskôr do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení Obdobia pandémie. To však neplatí pre podanie (i) daňového priznania, kontrolného výkazu a súhrnného výkazu, a (ii) platenie dane a

preddavkov na daň, kde sa uplatňujú osobitné pravidlá (viď nižšie). Zákon jednoznačne nerieši zmeškanie lehôt, ktoré sa nedajú odpustiť.

- **Doručovanie** (Obdobie pandémie pre túto úpravu končí zo zákona dňa 31. decembra 2020) – Počas Obdobia pandémie sa uplatňuje osobitný prísnejší režim tzv. fikcie doručenia, kde sa písomnosť určená do vlastných rúk bude považovať za doručenie okamihom uplynutia odbernej lehoty, a to aj keď sa adresát o doručení nedozvedel.
- **Daňové kontroly** (Obdobie pandémie pre túto úpravu skončilo zo zákona dňa 30. septembra 2020) – Lehoty na vykonanie daňovej kontroly sa môžu prerušiť na žiadosť daňového subjektu a to do skončenia Obdobia pandémie. Ak daňový subjekt však nepožiadá o prerušenie daňovej kontroly uvedeným spôsobom, nemožno mu odpustiť zmeškanie lehoty podľa tohto Zákona. Zákon nevyklučuje odpustenie zmeškania lehoty podľa zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (ďalej len "**Daňový poriadok**").

V Daňových kontrolách, ktoré boli prerušené priamo zo Zákona sa s účinnosťou od 25. apríla 2020 tohto zákona pokračuje. Daňová kontrola sa znovu preruší, ak daňový subjekt podá žiadosť o prerušenie takejto daňovej kontroly.

Daňové kontroly prerušené na žiadosť daňového subjektu alebo podľa § 61 Daňového poriadku zostávajú naďalej prerušené.

- **Zverejňovanie v zoznamoch** (Obdobie pandémie pre túto úpravu končí zo zákona dňa 31. decembra 2020) – Počas Obdobia pandémie Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky neaktualizuje zverejnený zoznam daňových dlžníkov, zoznam platiteľov dane z pridanej hodnoty, u ktorých nastali dôvody na zrušenie registrácie, a zoznam vymazaných platiteľov dane z pridanej hodnoty.
- **Prerušenie konaní** (Obdobie pandémie pre túto úpravu skončilo zo zákona dňa 30. septembra 2020) – Prebiehajúce daňové konania sa môžu prerušiť na žiadosť daňového subjektu a to do skončenia Obdobia pandémie a tiež sa prerušujú priamo zo zákona ak boli začaté v priebehu Obdobia pandémie. Ak daňový subjekt však nepožiadá o prerušenie daňového konania uvedeným spôsobom, nemožno mu odpustiť zmeškanie lehoty podľa tohto Zákona. Zákon nevyklučuje odpustenie zmeškania lehoty podľa Daňového poriadku.

V Daňových konaniach, ktoré boli prerušené priamo zo Zákona sa s účinnosťou od 25. apríla 2020 tohto zákona pokračuje. Daňové konanie sa znovu preruší, ak daňový subjekt podá žiadosť o prerušenie takéhoto daňového konania.

Daňové konania prerušené na žiadosť daňového subjektu alebo podľa § 61 Daňového poriadku zostávajú naďalej prerušené.

- **Zánik práva vyrubiť daň a premlčanie a zánik práva vymáhať daňový nedoplatok** (Obdobie pandémie pre túto úpravu skončilo zo zákona dňa 30. septembra 2020) – Počas Obdobia pandémie sa prerušuje plynutie lehoty na zánik práva vyrubiť daň, plynutie lehoty, v ktorej sa premlčuje právo na vymáhanie daňového nedoplatku a plynutie lehoty na zánik práva vymáhať daňový nedoplatok.
- **Daňový nedoplatok** (Obdobie pandémie pre túto úpravu skončilo zo zákona dňa 30. septembra 2020) - Za daňový nedoplatok sa nepovažuje dlžná suma dane (vrátane úroku z omeškania, úroku a pokuty), ktorej lehota splatnosti uplynie počas Obdobia pandémie a ktorú daňový subjekt zaplatí alebo odvedie do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení Obdobia pandémie. Možnosť aplikácie ustanovení Daňového poriadku o zodpovednosti za porušenie povinností zostáva nedotknutá.

- **Daňový preplatok** (Obdobie pandémie pre túto úpravu skončilo zo zákona dňa 31. septembra 2020) – Daňový preplatok na daní z príjmov uplatnený na základe podaného daňového priznania počas Obdobia pandémie vráti správca dane do 40 dní od konca mesiaca, v ktorom daňový subjekt podal daňové priznanie.

Možnosť aplikácie ustanovení Daňového poriadku o použití daňového preplatku zostáva nedotknutá.

- **Daňové exekúcie** (Obdobie pandémie pre túto úpravu skončilo zo zákona dňa 30. septembra 2020) - Daňová exekúcia sa počas Obdobia pandémie odkladá.
- **Porušenie niektorých povinností počas Obdobia pandémie** (Obdobie pandémie pre túto úpravu skončilo zo zákona dňa 30. septembra 2020) – Ak počas pandémie uplynula lehota na podanie dodatočného daňového priznania, daňový subjekt sa zbaví zodpovednosti za jej zmeškanie, ak dodatočné daňové priznanie podá do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení Obdobia pandémie.

Sankcia za oneskorené zaplatenie alebo vybratie dane sa nevyrubí vo vzťahu k platbe dane z príjmov, ktorá sa stala splatnou v priebehu Obdobia pandémie a daňový subjektu túto zaplatí do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení Obdobia pandémie.

V prípade podania dodatočného daňového priznania sa však naďalej bude uplatňovať sankcia za obdobie od uplynutia lehoty na podanie riadneho daňového priznania do dňa začiatku Obdobia pandémie.

Uplatňovať sa bude aj sankcia za uvedenie vyššieho daňového preplatku, ako mal byť správne uvedený v daňovom priznaní k daní z príjmov, a to vo výške 100 % z uvedeného rozdielu. Rozdiel je daňový subjekt povinný vrátiť. Táto pokuta sa však neuλοží, ak si daňový subjekt v daňovom priznaní zníži daňový preplatok pred jeho vrátením.

C. Zmeny v oblasti dane z príjmov

- **Lehota na podanie daňového priznania** (Obdobie pandémie pre túto úpravu skončilo zo zákona dňa 30. septembra 2020) – Ak posledný deň (štandardnej) lehoty na podanie daňového priznania k daní z príjmov uplynie počas Obdobia pandémie, táto lehota sa zo zákona predlžuje do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení Obdobia pandémie. V rovnakej lehote je daňový subjekt povinný daň aj zaplatiť.

Základnú zákonnú lehotu si môžu daňové subjekty predĺžiť oznámením doručeným správcovi dane pred jej uplynutím a to o najviac 3 kalendárne mesiace (6 kalendárnych mesiacov v prípade ak mal daňovník príjmy zo zdrojov v zahraničí) s výnimkou daňovníkov v konkurze alebo likvidácií, ktorí musia o predĺženie lehoty požiadať správcu dane. Zmena v tejto prechodnej úprave oproti štandardnej úprave v zákone o daní z príjmov spočíva v tom, že na podanie oznámenia a žiadosti nie je v zmysle osobitnej úpravy potrebné formulárové podanie a teda je možné ho doručiť správcovi dane aj zjednodušeným spôsobom (napr. email, vid' vyššie).

- V každom prípade, ak predĺžená lehota na základe oznámenia alebo rozhodnutia správcu dane uplynie v priebehu Obdobia pandémie, bude platiť všeobecná predĺžená lehota zo zákona. **Poukázanie tzv. 2% zamestnancom** (Obdobie pandémie pre túto úpravu skončilo zo zákona dňa 30. septembra 2020) - Vyhlásenie o poukázaní podielu zaplatenej dane z príjmov daňovníka, ktorému zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, vykonal ročné zúčtovanie, ktorého lehota na podanie uplynie počas Obdobia pandémie,

možno podať do konca druhého kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení Obdobia pandémie.

- **Hlásenie o vyúčtovaní dane** (Obdobie pandémie pre túto úpravu skončilo zo zákona dňa 30. septembra 2020) – Hlásenie zamestnávateľa o vyúčtovaní dane a o úhrne príjmov zo závislej činnosti poskytnutých jednotlivým zamestnancom, ktorého posledný deň lehoty na podanie uplynie počas Obdobia pandémie sa podáva v lehote do konca druhého kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení Obdobia pandémie a v tejto lehote je daň z príjmov aj splatná.
- **Ročné zúčtovanie** (Obdobie pandémie pre túto úpravu skončilo zo zákona dňa 30. septembra 2020) – Lehota na vykonanie ročného zúčtovania a výpočtu dane z príjmov, ktorá uplynie počas Obdobia pandémie, sa predlžuje do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení Obdobia pandémie.
- **Preddavky na daň z príjmov - Zákon** (Obdobie pandémie pre túto úpravu skončilo zo zákona dňa 30. septembra 2020) – Zákon umožňuje daňovníkovi neplatenie preddavkov na daň z príjmov fyzickej osoby alebo daň z príjmov právnickej osoby. Opatrenie sa vzťahuje na preddavky splatné v Období Pandémie a to za to obdobie, ktoré bezprostredne nasleduje po období, v ktorom daňovník vykáže zníženie svojich tržieb najmenej o 40 % v porovnaní s rovnakým obdobím predchádzajúceho kalendárneho roka. Uvedený spôsob platenia preddavkov na daň z príjmov sa prvýkrát uplatní na preddavky na daň z príjmov splatné v mesiaci máj 2020.

Tento postup môže uplatniť aj daňovník, ktorý má rozhodnutím správcu dane určené platenie preddavkov na daň z príjmov inak.

Neplatenie preddavkov podľa Zákona uplatňuje daňovník predložením vyhlásenia o tom, že spĺňa tieto podmienky príslušnému správcovi dane najneskôr 15 dní pred uplynutím lehoty splatnosti preddavku na daň z príjmov.

Daňovník môže žiadať vrátiť alebo započítať tie preddavky, ktoré boli platené vo vyššej výške na základe daňového priznania k dani z príjmov podaného v období od 1. januára 2020 do skončenia Obdobia pandémie.

Daňovník nie je povinný zaplatiť rozdiel vzniknutý z dôvodu nižšie zaplatených preddavkov na daň z príjmov splatných od začiatku zdaňovacieho obdobia do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po uplynutí lehoty na podanie daňového priznania k dani z príjmov, a to v zdaňovacom období, na ktoré sa preddavky na daň z príjmov platia a ktorým je (i) kalendárny rok, ktorý sa začal 1. januára 2020, (ii) pri zmene zdaňovacieho obdobia z kalendárneho roka na hospodársky rok zdaňovacie obdobie začínajúce po 1. januári 2020, (iii) hospodársky rok, ktorého posledný deň lehoty na podanie daňového priznania k dani z príjmov uplynie počas Obdobia pandémie alebo ktorého aspoň jeden mesiac uplynie od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020.

- **Platenie preddavkov podľa nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 104/2020 Z. z.** - V súlade s týmto nariadením daňovník, ktorý si nemôže uplatniť inštitút neplatenia preddavkov na daň z príjmov podľa vyššie uvedeným spôsobom podľa Zákona, si môže platiť preddavky na daň z príjmov do lehoty na podanie daňového priznania za zvýhodnených podmienok, ak: (i) daňovník podal daňové priznanie k dani z príjmov od 1. 1. 2020 do skončenia Obdobia Pandémie, (ii) posledný deň lehoty na podanie tohto daňového priznania uplynie počas obdobia pandémie, (iii) výška preddavku na daň z príjmov vypočítaná podľa podaného daňového priznania v roku 2019 je nižšia ako výška preddavku na daň z príjmov vypočítaná na základe poslednej známej daňovej povinnosti.

- **Odpočet daňovej straty** (Obdobie pandémie pre túto úpravu končí zo zákona dňa 31. decembra 2020) – Neuplatnené daňové straty za zdaňovacie obdobia ukončené v rokoch 2015 až 2018 môže najviac v úhrnnej hodnote 1.000.000,- EUR odpočítať od základu dane z príjmov daňovník, ktorý je právnickou osobou, alebo odpočítať od základu dane z príjmov (čiastkového základu dane z príjmov) z príjmov daňovník, ktorý je fyzickou osobou, ak posledný deň lehoty na podanie daňového priznania k dani z príjmov za zdaňovacie obdobie uplynie v období od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020.

Ak lehota na podanie daňového priznania k dani z príjmov uplynie v roku 2020 za viaceré zdaňovacie obdobia, uvedený odpočet daňovej straty môže daňovník uplatniť iba v jednom zdaňovacom období.

Daňová strata sa v tomto prípade odpočítava postupne od najskoršej vykázananej daňovej straty po naposledy vykázanú daňovú stratu.

D. Zmeny v oblasti dane z motorových vozidiel (Obdobie pandémie pre túto úpravu skončilo zo zákona dňa 30. septembra 2020)

Lehota na podanie daňového priznania a splatnosť dane z motorových vozidiel, ktorá neuplynula pred začatím Obdobia pandémie alebo začala plynúť počas Obdobia pandémie, sa považuje za dodržanú, ak sa podá daňové priznanie a zaplatí daň do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení Obdobia pandémie.

Preddavky na daň z motorových vozidiel splatné počas Obdobia pandémie počnúc mesiacom apríl 2020 daňovník nie je povinný platiť. Daňovník, ktorý nezaplatí tieto preddavky, je povinný vyrovnať daň z motorových vozidiel v lehote na podanie daňového priznania k dani z motorových vozidiel.

E. Zmeny v oblasti účtovníctva (Obdobie pandémie pre túto úpravu skončilo zo zákona dňa 30. septembra 2020)

- Počas Obdobia pandémie sa lehoty v oblasti účtovných predpisov považujú za dodržané, ak účtovná jednotka zmeškané povinnosti splní do konca tretieho kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení Obdobia pandémie, alebo do uplynutia lehoty na podanie daňového priznania pre daň z príjmov (viď vyššie) podľa toho, ktorá z lehôt uplynie skôr.
- Ak počas Obdobia pandémie účtovná jednotka nemohla objektívne splniť z personálnych alebo technických dôvodov povinnosti podľa zákona o účtovníctve z dôvodu negatívnych následkov pandémie, nepovažuje sa to za porušenie týchto povinností, ak účtovná jednotka tieto povinnosti splní do konca tretieho kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení Obdobia pandémie.
- Lehoty na uloženie pokuty podľa zákona o účtovníctve, ktoré začali plynúť pred začatím Obdobia pandémie a neuplynuli do začatia Obdobia pandémie sa predlžujú o Obdobie pandémie.

* * *

Situáciu stále sledujeme a nie je vylúčené, že vyššie uvedené opatrenia ešte budú podliehať zmenám v závislosti od legislatívneho vývoja. Radi Vám pomôžeme vyriešiť novovzniknuté otázky a vytvoriť v podniku priaznivejšie podmienky pre aktuálnu situáciu.

Ak máte akékoľvek otázky, prosím neváhajte sa s nami spojiť prostredníctvom kontaktných údajov uvedených v hlavičke alebo tiež priamo kontaktujte partnera bratislavskej pobočky

PRK Partners, Miriam Galandová (e-mail: miriam.galandova@prkpartners.com, tel.: +421 911 492 222).

Tento dokument nepredstavuje právne poradenstvo a má výlučne informačný charakter. PRK Partners ani žiadna z osôb pripravujúcich tento dokument nenesú žiadnu zodpovednosť za žiadne z rozhodnutí, prijatých na základe informácií obsiahnutých v tomto dokumente. Dovoľujeme si upozorniť, že tu uvedené informácie nemusia byť nutne aktuálne ani úplné.